

Encyklopedia Solidarności

<https://encysol.pl/es/encyklopedia/biogramy/43249,Mazur-Andrzej.html>
20.05.2024, 01:11

Mazur Andrzej

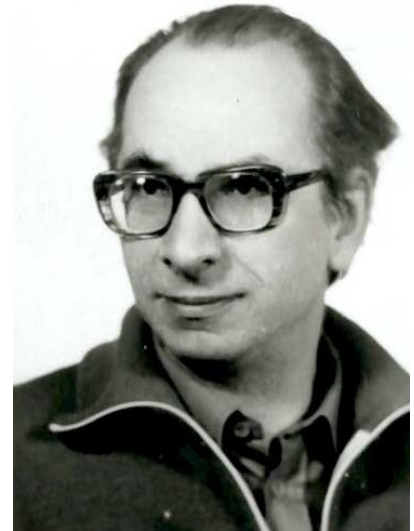
Mazur Andrzej, ur. 12 VI 1928 w Łodzi, zm. 19 VII 1994 tamże. Ukończył XV Państwowe Liceum Męskie w Łodzi (1947), absolwent Uniwersytetu Łódzkiego, Wydz. Socjologii (1963), doktorat z nauk przyrodniczych (1982).

1945–1948, 1956–1963 członek ZHP, 1988–1990 ZBoWiD.

1942–1943 uczeń I Miejskiej Szkoły Rzemieślniczej, uczestnik tajnych kompletów prowadzonych przez nauczycieli V Państwowego Liceum i Gimnazjum w Warszawie. 1942–1943 harcerz Szarych Szeregów (ps. Waław, od 1943 drużynowy). X 1943 aresztowany, osadzony na Pawiaku, XI 1943 zwolniony. 1944 uczestnik powstania warszawskiego (ps. Dzdzius). 2 IX 1944 ciężko ranny, po powstaniu ewakuowany jako cywil.

1945 goniec w Powszechnej Spółdzielni Spożywców w Łodzi. 18 XI 1945 zatrzymany za udział w organizacji młodzieżowej, 26 XI 1945 aresztowany, osadzony w więzieniu przy ul. Kopernika tamże. 7 III 1946 skazany przez Wojskowy Sąd Okręgowy tamże na rok pozbawienia wolności w zawieszeniu za próbę obalenia przemocą ustroju. 12 III 1946 zwolniony. 1947–1948 referent adm. w Biurze Sp. Przemysłu Precyzyjno-Optycznego Centrali Handlowej Przemysłu Metalowego tamże. 1947–1950 student prawa na Wydziale Prawno-Ekonomicznym UŁ, 1948–1950 socjologii na Wydziale Humanistycznym. 1947–1949 uczestnik Studium Wyższej Wiedzy Religijnej przy kościele oo. Jezuitów tamże. 1949 organizator biblioteki przy parafii św. Józefa tamże.

5 IV 1950 zatrzymany na lotnisku Gdańsk-Wrzeszcz podczas sprowokowanej przez WUBP w Łodzi zbiorowej próby ucieczki samolotem do Szwecji. 11 IV 1950 aresztowany, następnie osadzony w areszcie WUBP w Łodzi, w więzieniu Warszawa-Mokotów, przy ul. Kopernika w Łodzi. 11 X 1950 skazany

Mazur Andrzej

Miejsce urodzenia Łódź

Data urodzenia 12 VI 1928

Miejsce śmierci Łódź

Data śmierci 19 VII 1994

Hasło wydrukowane w **Tom V**

przez Wojskowy Sąd Rejonowy w Łodzi na 15 lat pozbawienia wolności. 8 I 1951 Najwyższy Sąd Wojskowy w Warszawie utrzymał wyrok w mocy. Osadzony w więzieniu przy ul. Kopernika w Łodzi, Sieradzu, Sztumie, Gdańsku (szpital więzienny) i Cieszynie. 16 III 1954 WSR w Łodzi złagodził karę do 10 lat, a 24 XII 1954 zawiesił na rok odbycie kary ze wzgl. na zły stan zdrowia. 29 XII 1955 SN w Warszawie karę pozbawienia wolności złagodził do 4 lat i uznał ją za odbytą (ostatecznie 15 IV 1965 Sąd Wojewódzki dla Łodzi zarządził zatarcie kary). 1955–1956 korektor i redaktor w Spółdzielni Wydawniczej Książka i Wiedza Oddział w Łodzi, 1956–1964 kierownik sekcji wydawniczej tamże. 1956–1957 student prawa Uł. 1956–1963/1964 instruktor ZHP. 1960–1963 student socjologii na Wydziale Filozoficzno-Historycznym Uł. 1960–1964 sekretarz pisma „Harcerstwo”. 1963–1964 uczestnik spotkań organizowanych w Warszawie przez Jacka Kuronia i Karola Modzelewskiego. 15 XI 1964 zatrzymany, 16 XI 1964 przesłuchiwany w zw. z zarzutem udziału w sporządzaniu materiałów wzywających do popełnienia przestępstwa. 5 XII 1964 Prokuratura Generalna PRL umorzyła wobec niego śledztwo. 31 V 1965 przesłuchiwany jako świadek po ogłoszeniu Listu otwartego do Partii. 1964–1965 asystent w Katedrze Socjologii Ogólnej Uł. 1965–1970 publicysta w czasopismach: „Argumenty”, „Odgłosy”, „Więź”, równolegle wykonywał prace dla Ośrodka Badań Psycho-Pedagogicznych ZHP i prowadził działalność odczytową w ramach Towarzystwa Wolnej Wszechnicy Polskiej. 1970–1975 pracownik naukowo-badawczy Oddziału Alkoholowego Szpitala dla Nerwowo i Psychicznie Chorych im. Babińskiego w Łodzi.

31 XII 1970 sygnatariusz oświadczenia skierowanego do władz PRL o powołaniu Zespołu Inicjatywy Obywatelskiej tamże, mającego zapewnić m.in. swobodę działania wszystkim obywatelom PRL bez względu na poglądy polityczne. 1975 socjolog w Instytucie Medycyny Społecznej AM w Łodzi, 1975–1987 specjalista w zawodzie (kierownik zespołu badawczego) w Instytucie/Katedrze Medycyny Społecznej tamże. 17 XI 1975 współautor listu do Komisji VII Zjazdu PZPR z wezwaniem do rozpoczęcia otwartej debaty nt. Konstytucji PRL. 1976–1980 członek Ruchu Wolnych

Demokratów. 1977-1978 st. specjalista w Zakładzie Epidemiologii i Statystyki Instytutu Medycyny Pracy w Łodzi. 1977-1980 uczestnik ROPCiO, m.in. uczestnik spotkań i prelegent organizowanych przez Klub Swobodnej Dyskusji (w Punkcie Konsultacyjno-Informacyjnym mieszczącym się w mieszkaniu B. Czumy), członek Rady Konsultacyjnej niezależnego pisma „Opinia”, Rady ZINO, Rady Rzeczników i Rady Funduszu Praw Człowieka. 4 XI 1978 sygnatariusz Deklaracji Ruchu Wolnych *Demokratów ws. 60. rocznicy odzyskania niepodległości przez Polskę*, nast. innych dokumentów wydawanych przez RWD. 4 IV 1979 listu do Prokuratora Generalnego PRL z protestem przeciwko pobiciu przez bojówkę SZSP uczestników wykładu TKN zorganizowanego 21 III 1979 w mieszkaniu Jacka Kuronia. 1979-1980 współtwórca i współredaktor niezależnego pisma „Aspekt. Niezależny Kwartalnik Społeczno-Polityczny”.

29-30 VIII 1980 doradca MKS w Stoczni Szczecińskiej im. Warskiego. IX-XII 1980 stały doradca MKZ „S” Ziemi Łódzkiej, od IX 1980 członek Komisji Statutowej i szef ośrodka badań społeczno-gospodarczych. 28 IX 1980 współautor listu do Prokuratora Generalnego PRL z żądaniem zwolnienia aresztowanego Leszka Moczulskiego. X 1980 współautor projektu organizacyjnego MKZ. 24-25 XI 1980 ekspert Tymczasowej Komisji Włóknarzy „S” podczas prowadzonych w Łodzi negocjacji z delegacją MPL ws. podwyżek w przemyśle włókienniczym. I-II 1981 doradca Uczelnianego Komitetu Strajkowego Akademii Medycznej w Łodzi. 17 IX 1981 sygnatariusz *Deklaracji Narodowej Federacji na rzecz Wolnej Gospodarki*. Po 13 XII 1981 utrzymywał kontakty z Andrzejem Ostoją-Owsianym oraz grupą Konstantego Szwemberga. 12 V 1982 zatrzymany, 14 V 1982 internowany, przetrzymywany w Ośr. Odosobnienia w Łowiczu, 29 VI 1982 zwolniony. IX 1982 - VII 1983 członek powołanej z inspiracji SB Międzyregionalnej Komisji Obrony „S”, redaktor pisma MKO „Bez Dyktatu”. Jeden z gł. inicjatorów ujawnienia struktur MKO przed władzami PRL i 23 VII 1983 sygnatariusz oświadczenia o rozwiązaniu MKO. 1987-1992 kierownik zespołu badawczego w Katedrze Psychiatrii II Kliniki Psychiatrycznej AM w Łodzi. Od X 1990 przew. Komisji Rewizyjnej RWD. 1992-1993 kierownik

Pracowni Badania Toku Studiów Działu Nauczania AM tamże. 1992–1994 gł. specjalista/ adiunkt oraz zastępca dyr. Studium Poddyplomowego [Szkoła](#) Zdrowia Publicznego IMP tamże, 1993–1994 p.o. kierownika i kierownik Zespołu Kształcenia i Rozwoju Kadr IMP.

Autor publikacji naukowych z zakresu problematyki zwalczania alkoholizmu i organizacji służby zdrowia.

Odznaczony Krzyżem Walecznych (1944), Medalem Zwycięstwa i Wolności (1946), Medalem Wojska „Polska Swemu Obrońcy” (1948), Krzyżem Armii Krajowej (1981), Warszawskim Krzyżem Powstańczym (1988).

Od III 1959 „na kontakcie” Wydz. III KW MO w Łodzi pod ps. Waclaw. Po raz pierwszy miał być pozyskany do współpracy w czasie pobytu w więzieniu jako informator Waclaw w składzie tzw. agentury celnej. W dzienniku archiwalnym Sygnatury I WUdsBP w Łodzi adnotacja: „materiały choć w archiwum [,] podjęty na łączność przez W[ydział] III w/m”. 11 IX 1962 zarejestrowany pod nr. 454 przez Wydz. III KM MO w Łodzi, równocześnie wykorzystywany operacyjnie przez Wydz. IV Dep. III MSW. 14 XII 1966 teczki pracy zarchiwizowano ponownie pod nr. 31 036/l w Wydziale „C” KM MO tamże. 15 XII 1966 teczkę personalną przekazano do Wydz. I Biura „C” MSW w Warszawie. 16 XII 1966 materiały o nr. rej. 454 z Wydz. III KM MO w Łodzi przesłano do Wydz. IV Dep. III MSW. 25 II 1974 zarejestrowany pod nr. 38 109 przez Wydz. II Dep. III MSW, nast. „na kontakcie” Wydz. III Biura Studiów MSW. Od 27 X 1975 (za zgodą Wydz. IV Dep. III MSW) wykorzystywany operacyjnie przez Wydz. III KW MO w Łodzi.

W okresie współpracy wykorzystywany do intensywnej inwigilacji wielu środowisk i grup opozycyjnych (m.in. ZHP, środowiska tzw. komandosów, b. działaczy ZMD i RWD, członków SKS, uczestników ROPCio); nie tylko przekazywał informacje, ale także (nierzadko z własnej inicjatywy) prowadził działania „ofensywne” (prowokował konflikty w środowiskach opozycyjnych; przyczynił się do wygaszenia strajku w Stoczni Szczecińskiej; usiłował doprowadzić do opóźnienia powstania MKZ „S” Ziemi Łódzkiej, a nast.

zerwania kontaktów z działaczami „S” z Gdańska, podczas strajku studenckiego w Łodzi sugerował wyłączenie AM z protestu i prowadzenie wyłącznie rozmów branżowych z MZiOS oraz wzywał do rozdzielenia postulatów uczelnianych i ogólnospołecznych). Internowanie w stanie wojennym miało go uwiarygodnić jako działacza opozycji. 15 VI 1987 w Wydziale „C” WUSW w Łodzi zarchiwizowano pod nr. 45 766 trzy teczki pracy przekazane przez Wydz. III WUSW. W II poł. lat 80. na zlecenie Wydz. III Biura Studiów MSW realizował zadania na terenie kraju i za granicą (Londyn). Był regularnie, comiesięcznie wynagradzany, m.in. za „bardzo aktywną współpracę w kilku sprawach operacyjnego rozpracowania”. 5 IX 1989 zarejestrowany jako ZO pod nr. 111 264 przez Wydz. III Biura Studiów MSW; 20 XI 1989 przez Wydz. IV Dep. Studiów i Analiz MSW. 10 IX 1989 decyzją dyr. Biura Studiów MSW zniszczono 11 teczek pracy TW „Wacława”, w tym materiały archiwalne o sygn. 14 431/l. 31 I 1990 wyrejestrowany z sieci OZI.

Sebastian Pilarski

[Łódź, Region Ziemia Łódzka](#)

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

[Zgłoś błąd](#)